



Riigi Teataja

Nr. 100.

23. detsembril 1930.

Nr. 100.

Art. 649. Laevakinnistusseaduse § 25 muutmise seadus.

650. Kaubalaevade omanduse ja vastutuse seadus.

651. Kaubaveotariif nr. 66 täiendamise määrus.

652. Sundmäärus võõrastemajade ja möbleeritud tubade sisseseadmise, korra, puhtuse ja tervishoiuliste nõuete kohta Viljandis.

Riigikogu poolt 12. detsembril 1930
vastuvõetud

649. Laevakinnistusseaduse § 25 muutmise seadus.

Laevakinnistusseaduse (RT 77/78 — 1924) § 25 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 25. Tsiviilkohtupidamise seaduse § 1890 punktide 1—5 asemel maksab järgmine eesõigustatud nõuete järjekord:

1) riigile makstavad kohtukulud ja muud kulud, mis tekkinud võlausaldajate ühistes huvides laeva alalhoidmise või laeva müümise ja ta hinna jagamise otstarbel; tonnaashi-, tuletorni- või sadamamaksud ja teised sama liiki avalikud kulud ja maksud; lootsi-, valvamis- ja hoiutasud, arvatud laeva viimasesse sadamasse jõudmise päevast;

2) laevajuhi, laevapere ja laeval teenistuses olevate teiste isikute teenistuselepingust tekkinud nõuded;

3) päästmise ja abiandmise eest võlgu olevad tasud ja üldavariis laeva peale langev kontributsioon;

4) kahjutasud kokkupõrke või mõne muu mereõnnetuse eest, samuti ka tasud kahjude eest, mis tehtud sadamate, dokkide ja sõiduteede ehitistele; kahjutasud kehaliste vigastuste eest reisijale ja laevaperele; kahjutasud laadungi või pagasi kaotuse või vigastuse eest;

5) nõuded, mis tekivad laevajuhi poolt ta seaduslikkude volituste piirides väljaspool laeva kodusadamat sõlmitud lepinguist või teostatud operatsioonidest laeva alalhoidmise või reisi jätkamise asjalikkude vajaduste ots-

tarbel, vahet tegemata, kas laevajuht on samal ajal laevaomanik või mitte ja kas nõue on tema enda või varustajate, parandajate, laenuandjate või teiste lepingusõlmijate oma;

6) laevahüpotekidega kindlustatud nõuded;

7) konossementidel põhjenevad võlad.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu Esimees K. Einbund.

Abisekretär O. Gustavson.

Asjadevalitseja E. Maddison.

Riigikogu poolt 12. detsembril 1930
vastuvõetud

650. Kaubalaevade omanduse ja vastutuse seadus.

1. peatükk.

Laevaomandus.

§ 1. Kaubalaeva omanikkudeks võivad olla: juriidiline või füüsiline isik või käesolevas seaduses ettenähtud laevaühing.

§ 2. Kui keegi laeva oma nimel ja kulul kasutab äristeks sõitudeks, siis loetakse ta laeva peremeheks, kuigi laev ei ole tema omandus.

§ 3. Laev loetakse Eesti laevaks ja võib kanda Eesti lippu:

1) kui laev kuulub Eesti kodanikule;

2) kui laev kuulub laevaühingule ning kui vähemalt 50% laeva väärtusest kuulub liikmetele, kes on Eesti kodanikud;

3) kui laev kuulub täisühingule ja kui pool täisosanikkude arvust ning prokurist

on Eesti kodanikud ja kui vähemalt 50% täisühingu varast kuulub Eesti kodanikkudele;

4) kui laev kuulub usalduseühingule ja kui kõik täisosanikud ning prokurist on Eesti kodanikud ja kui vähemalt 50% usalduseühingu varast kuulub Eesti kodanikkudele;

5) kui laev kuulub aktsiaseltsile, osaühingule või kooperatiivühingule ja kui nende seltside või ühingute juhatus asub Eestis ning tema enamik koosneb Eesti kodanikkudest.

§ 4. Laeva kodusadamaks loetakse sadam, mis sellena märgitud laevaderegistris.

Nõude laeva omaniku vastu võib tõsta ka kohtus, mille piirkonnas asub laeva kodusadam.

§ 5. Laeva päraldisteks loetakse kõik laeval olevad asjad, mis laeva kasutamisel püsivalt tarvilikud.

§ 6. Laev loetakse sõidukõlbmatuks, kui teda asjatundjate otsuse järgi tema seisukohas ei võida parandada või kui võimalik ei ole viia teda niisugusesse sadamasse, kus ta parandamine oleks võimalik, või kui laeva parandamine ei ole majanduslikult põhjendatud.

§ 7. Laeva omanik on vastutav laeva, veoraha ja laeva päraldiste väärtuse summani:

1) kahjude eest, mis maal või merel on tehtud kolmandaile isikuile laevajuhi, laevapere, lootsi või mõne teise laeval teenistuses oleva isiku teo, hooletuse või süü läbi;

2) kahjude eest, mis on tehtud vedamiseks laevajuhile üleantud laadungile kui ka igasugusele muule varale ja asjadele, mis leiduvad laeval;

3) konossementidel põhjenevate kohustuste eest;

4) kahjude eest, mis on tehtud lepingu täitmisel hooletuse või süü läbi laeva juhtimisel või valitsemisel;

5) uppunud laeva jäänuste koristamise kohustuse kui ka sellega seotud teiste kohustuste eest;

6) abiande- ja päästetasude eest;

7) kontributsiooni-osamaksu eest, mis langeb laeva omaniku kanda üldavarii juhul;

8) kohustuste eest, mis järgnevad laeva juhi poolt tema seaduslikkude volituste põhjal väljaspool laeva kodusadamast sõlmitud lepingutest ja tehtud operatsioonidest laeva alalhoiu ja reisi jätkamise olulistes tarvetes, kuid tingimusel, et need tarbed ei olene laeva varustuse või provianteerimise puudulikkusest või vigasest seisukorrast reisi algusel.

Laeva omaniku vastutus kohustuste eest, mis nähtud ette käesoleva paragrahvi punk-

tides 1—5, ei või ületada üldsummas 100 krooni laeva registertonnilt.

§ 8. Laeva omaniku piiratud vastutus (§ 7) ei tule kohaldamisele:

1) kohustuste eest, mis põhjenevad laeva omaniku enese tegudel, hooletusel või süül;

2) kohustuste eest, mis nähtud ette eelmise (7) paragrahvi p. 8, juhul, kui laeva omanik on eriliselt volitanud neisse kohustustesse astumise või need kinnitanud tagantjärele;

3) kohustuste eest, mis põhjenevad laeva omaniku poolt laevaperega või laeva teenistuses olevate teiste isikutega tehtud teenistuselepingutel.

Kui laeva omanik või kaasomanik on ühtlasi ka laevajuhiks, siis vastutab ta piiratud oma süü ja hooletuse eest laeva juhtimisel ja valitsemisel, samuti ka laeva teenistuses olevate isikute süü ja hooletuse eest.

§ 9. Laeva omanik, kes väidab, et tema vastutus piirub laeva, veoraha ja laeva päraldiste väärtuse summaga, peab selle väärtuse tõendama.

Laeva väärtuse hindamise aluseks võetakse laeva seisukord järgmistel momentidel:

1) Laeva kokkupõrke või teise õnnetu juhu korral toimub hindamine laeva seisukorra järgi laeva tulekul esimesse sadamasse pärast õnnetut juhtu kõigi nende juhtudega seotud nõuete suhtes, kaasa arvatud lepingutel põhjenevad nõuded, mis on tekkinud enne laeva tulekut esimesse sadamasse pärast õnnetut juhtu, kui ka nõuete suhtes, mis põhjenevad õnnetu juhu läbi tekkinud üldavariil.

Kui enne tulekut tähendatud sadamasse laeva väärtust on vähendanud mõni uus õnnetu juht, mis eelmisega ei seisa ühenduses, siis ei võeta arvesse niiviisi tekkinud väärtuse vähenemist nende nõuete suhtes, mis seotud eelmise õnnetu juhuga.

Kui õnnetu juht on olnud laeva viibimisel sadamas, toimetatakse hindamist laeva seisukorra järgi samas sadamas pärast õnnetut juhtu.

2) Kui nõuded puutuvad laadungisse või põhjenevad konossementil, välja arvatud p. 1 märgitud juhud, toimetatakse hindamist laeva seisukorra järgi laadungi sihtsadamas või kohal, kus reis katkestati.

Kui laadung on määratud mitmesse sadamasse ja kui kahju on tekkinud ühest ning samast põhjusest, toimetatakse hindamist laeva seisukorra järgi esimeses määratud sadamaist, kuhu laev jõuab.

3) Kõigil teistel § 7 ettenähtud juhtudel toimetatakse hindamist laeva seisukorra järgi reisi lõpul.

§ 10. Paragrahvis 7 nimetatud veoraha, kaasa arvatud reisijate sõiduraha, asendatakse kõigil juhtudel ja kõigi laevaliikide suhtes summaga, mis võrdub 10% laeva väärtusest reisi algul, kuigi laev ei teeni mingit veoraha.

§ 11. Peale § 5 märgitud päraldiste loetakse § 7 mõttes päraldisteks:

1) nõuded materiaalsete kahjude eest, mis tekkinud laevale pärast reisi algust ja jäänud parandamata;

2) nõuded kontributsiooni-osamaksude suhtes, kuivõrt viimased olenevad materiaalistest vigastustest, mis tekkinud laevale pärast reisi algust ja jäänud parandamata.

Päraldisteks ei loeta kindlustusesummasid ega kodumaalisi preemiaid, abi- ega toetuse- rahasid.

§ 12. Mitmesugused nõuded, mis tekkinud ühest ning samast õnnetust juhust või milliste nõuete suhtes laeva väärtus tehakse kindlaks ühe ning sama sadama järgi, kuigi õnnetut juhtu ei olnud, kuuluvad rahuldamisele nõuete eesõigustuse järjekorras summast, millise piires laeva omanik vastutab nende nõuete suhtes.

§ 13. Surma või kehavigastuse korral, mis tekitatud laevajuhi, laevapere, lootsi või mõne teise laeval teenistuses oleva isiku teo, süü või hooletuse läbi, on laeva omanik vastutav kahjusaajate ees peale eelmistes paragrahvides ettenähtud vastutuse määra veel kuni 100 kroonini laeva bruttoregistertonnilt. Ühe ning sama õnnetu juhu läbi kahju saajate nõuded rahuldatakse ühtlasel alusel laeva omaniku vastutuse piires.

Kui kahjusaajad ei saa täielikku rahuldust tähendatud summast, tulevad nende ja nendega koos kõigi teiste nõudjate nõuded rahuldamata osas tasumisele eelmistes paragrahvides ettenähtud summadest, kusjuures tuleb võtta arvesse nõuete eesõigustuse järjekord.

Käesolevas paragrahvis väljendatud piiratud vastutus kohaldatakse reisijate, kuid mitte laevapere ega laeval teenistuses olevate teiste isikute suhtes. Viimaste õigus kahjutasu nõudmiseks surma või kehavigastuse korral otsustatakse teiste vastavate seaduste järgi.

§ 14. Laeva aresti alla panemise korral on kindlustis, mis antud piiratud vastutuse täies suuruses, maksev kõigi nõudjate suhtes, kelle nõuded kuuluvad rahuldamisele selle vastutuse piires.

§ 15. Paragrahvis 7 ettenähtud põhjustel esitatud nõudeid võib pöörata laeva omaniku muu vara peale ainult pärast laeva ja viimase päraldiste müüki ja sellest saadud summa jagamist nõudjate vahel.

§ 16. Kui laeva peremehe peale, kes ei ole laeva omanik, langeb § 7 väljendatud

põhjustel vastutus, siis kohaldatakse tema suhtes §§ 7—15 eeskirjad.

§ 17. Laeva maht registertonnides arvutatakse käesoleva seaduse kohaldamisel järgmiselt:

aurikutel ja teistel mehaanilise jõu abil liikuvatel laevadel liidetakse nettotonnaashile jõumasinate ruumi maht, mis selle ruumi arvel bruttotonnaashist on maha arvutatud; purjelaevadel nende nettotonnaash.

2. peatükk.

Laevaühing.

§ 18. Kui mitme isiku päralt olevat laeva kasutatakse ühisel arvel sõitudeks ärilisel otstarbel, siis moodustavad need isikud laevaühingu.

Laevaühingu kohta käivad eeskirjad ei tule kohaldamisele täisühingu või usalduseühingu päralt olevatele laevadele.

§ 19. Kõik küsimused, mille otsustamine ei kuulu laeva disponendi võimkonda või mille otsustamist disponent (§ 21) nõuab, otsustab laevaühingu osanikkude koosolek.

Koosoleku kutsub kokku disponent; seda võib teha ka iga ühingu osanik, kui disponent osaniku nõudel ei kutsu kahe nädala jooksul koosolekut kokku.

Koosolekul tehtud otsused kantakse protokollile, millele alla kirjutavad kõik koosolijad.

§ 20. Otsused tehakse laevaühingu osanikkude koosolekul häälteenamusega, kuid otsus on maksev ainult siis, kui tema poolt hääletasid osanikud, kelle päralt on kogusummas üle poole osadest.

Kõige väikesem osa annab ühe hääle. Iga suurem osa annab niipalju hääli, kui mitu korda ta on suurem kõige väikesemast osast.

Otsused, mis muudavad laevaühingu lepingut, tehakse ühel häälel ja kõigi osanikkude osavõtul koosolekust, kui lepingus ei ole nähtud ette teisiti.

§ 21. Laevaühingu osanikud võivad oma laeva valitsemiseks ja tema asjade ajamiseks valida häälteenamusega endi või võõraste isikute hulgast laeva disponendi.

Disponent peab olema Eesti kodanik.

§ 22. Laevaühingu asjade valitsemises ja laeva tegevuse juhtimises peab laeva disponent osutama korraliku laevaperemehe hoolsust.

Disponent vastutab laevaühingu ees iga-suguste kahjude eest, mis ühingule tekkinud tema paha tahte või hooletuse läbi.

§ 23. Laeva disponent on ilma erilise volitusega laevaühingu poolt õigustatud võtma ette igasuguseid toimetusi ja tehinguid, mida vajab laeva äriplaneerimine ja juhtimine,

eriti laeva sõiduvalmis seadma, teda korras pidama, temale vedusid muretsema, laeva kasutamise ühenduses olevaid rahasummasid vastu võtma, eelnimetatud asjades ühingu nimel kohtus nõudma ja kostma.

Laeva disponendi volituste kitsendused on maksvad kolmandate isikute vastu ainult siis, kui need kitsendused olid neile teada tehingu sõlmimisel.

§ 24. Ilma erilise volituseta laevaühingu poolt laeva disponendil ei ole õigust ühingu nimel teha võlga, võõrandada laeva ega võtta ette laeval kapitaalparandusi.

§ 25. Laeva disponendi poolt tema volituste piires ettevõetud tehingust tulenevad õigused kuuluvad laevaühingu osanikkudele, kes ka vastutavad tehingutest olenevate kohustuste eest.

§ 26. Laeva disponent on kohustatud oma tegevuse kohta pidama raamatuid ja kolme kuu jooksul pärast tegevuseaasta lõppu esitada ühingule aruande. Ka on ta kohustatud andma seletusi oma tegevusest ja laeva seiskorrast igale ühingu osanikule ning võimaldama temale vaadata raamatuid ja dokumente.

§ 27. Laeva disponendi tegevuse aruande kinnitamine ja tema tegevuse heakskiitmine laevaühingu enamiku poolt ei takista vähemiku teostada iseseisvalt oma õigusi disponendi vastu.

Nõudeid disponendi aruande suhtes ei või kohtus tõsta pärast ühe aasta möödumist, arvates aruande esitamise päevast osanikkude koosolekule.

§ 28. Laevaühing võib disponendi igal ajal tagandada ametist.

Kui disponent on oluliselt rikkunud oma kohustusi, võib iga ühingu liige kohtu kaudu nõuda disponendi tagandamist.

Disponendi tagandamine ei puuduta lepingul põhjenevaid disponendi õigusi kahjutasu nõudmise kohta.

§ 29. Kasud ja kahjud jaotatakse laevaühingu osanikkude vahel nende osade suurusele vastavalt.

Kui tegevuseaasta jooksul ei olnud jaotamist, võetakse jaotamine ette aastaaruande alusel.

§ 30. Laevaühingu osanik on kohustatud ühingu enamiku otsuse järgi maksuma sisse summasid vastavalt oma osa suurusele laeva parandamise, laeva sõiduvalmisseadmise kulude ja laeva võlgade katteks.

Osanik, kes ei hääletanud enamiku otsuse poolt, vabaneb otsustatud sissemaksmise kohustusest seega, et ta loobub oma õigustest laevaosa peale.

Osanik, kes tahab tarvitada oma loobumise õigust, peab sellest kirjalikult teatama ühingu

osanikkudele või laeva disponendile nädala jooksul, arvates otsuse tegemise päevast, kui ta aga ei võtnud osa otsuse tegemisest, siis nädala jooksul pärast otsuse teatavaks tegemist temale.

Laevaosa, millest liige loobunud, jaotatakse teiste osanikkude vahel vastavalt nende osade suurusele.

§ 31. Laevaühingu osanikud vastutavad ühingu kohtustuste eest igaüks oma osa suuruses.

Juhtudel, mil seaduses on nähtud ette laeva omaniku piiramatut vastutust, langeb vastutus seevõrt, kuivõrt see vastutus on laeva osaniku osast suurem, isiklikult iga osaniku peale, vastavalt tema osa suurusele.

§ 32. Laevaosa võõrandamiseks ei ole tarvis ühingu teiste osanikkude nõusolekut, kuid osanik, kes soovib oma osa võõrandada isikule väljaspool ühingut, peab teatama sellest teistele osanikkudele või laeva disponendile, ja igal osanikul on eesõigus kahe nädala jooksul omandada müüdava osa. Kui mitu osanikku soovivad teostada ostueesõigust, võib müüdava osa omandada see, kes selle omandamiseks avaldas kõige enne oma nõusoleku.

Kui laevaosa ükskõik mil juhul müüakse ära avalikul enampakkumisel ja kui ta seejuures langeb laevaühingusse mittekuuluvale isikule, võib laevaühingu iga osanik nädala jooksul selle laevaosa omandada enampakkumisel saavutatud kõige kõrgema hinna eest. Kui mitu osanikku soovivad teostada ostueesõigust, võib müüüdud laevaosa omandada osanik, kes osa omandamiseks kõige enne avaldas oma nõusoleku.

§ 33. Laevaosa uue omandaja peale langeb omandamise ajast arvates vastutus kõigi nende kohustuste eest, mis laeva vastu olid tekkinud enne osa omandamist.

Laevaosa endine omanik ei vabane oma osa võõrandamise läbi kohustustest, mille eest tema laevaomanik olles isiklikult oli saanud vastutavaks.

§ 34. Kui laevaosa võõrandamisega laev kaotaks Eesti lipu kandmise õiguse, võib võõrandamine sündida ainult laevaühingu kõigi osanikkude nõusolekul.

§ 35. Kui laevaosa läheb üle pärimisõiguse põhjal välismaalasele või kui laevaühingu osanik astub võõrasse kodakondsusse ning kui selle tõttu laev kaotaks Eesti lipu kandmise õiguse ja kui kuue kuu jooksul pärast pärimisõigustesse kinnitamist see laevaosa ei ole antud edasi Eesti kodanikule, siis laevaühingu igal osanikul on õigus nõuda, et see osa müüdaks ära avalikul enampakkumisel. Enampakkumisest võivad võtta osa ainult Eesti kodanikud.

§ 36. Laevaühingu osaniku väljaastumine ühingust, tema surm ega maksujõuetuks kuulutamine ei lõpeta laevaühingut.

Laevaühing lõpeb, kui laev on võõrandatud, hukkunud või muutunud sõidukõlbmatuks.

§ 37. Laevaühingu võib lõpetada osanikude nõudel, kelle päralt on üle poole osa laevast.

Laevaühingu osanik võib nõuda laevaühingu lõpetamist, kui tema nõusolekuta on muudetud laeva kodakondsus, kui oluliselt on rikutud laevaühingu lepingut või kui laeva valitsemine on toonud suuri kahjusid.

Laevaühingu lõpetamise korral võib iga osanik nõuda, et laev müüdaks ära avalikul enampakkumisel.

3. peatükk.

Hüpotekaarsed ja eesõigustatud nõuded laeva vastu.

§ 38. Hüpotekaarsed nõuded laeva peale kinnistatakse ja teostatakse Laevakinnistuseaduses (RT 77/78 — 1924) ettenähtud korras.

§ 39. Laeva peale ja veoraha peale sellel reisil, mille kestel tekkis eesõigustatud nõue, ning laeva ja veoraha päraldiste peale, mis omandatud pärast reisi algust, on eesõigustatud järgmised nõuded:

1) riigile makstavad kohtukulud ja muud kulud, mis tekkinud võlausaldajate ühistes huvides laeva alalhoidmise või laeva müümise ja ta hinna jagamise otstarbel; tonnaashi-, tuletorni- või sadamamaksud ja teised sama liiki avalikud kulud ja maksud; lootsi-, valvamis- ja hoiutasud, arvatud laeva viimasesse sadamasse jõudmise päevast;

2) laevajuhi, laevapere ja laeval teenistuses olevate teiste isikute teenistuselepingust tekivad nõuded;

3) päästmise ja abiandmise eest võlgu olevad tasud ja üldavariis laeva peale langev kontributsioon;

4) kahjutasud kokkupörke või mõne muu mereõnnetuse eest, samuti ka tasud kahjude eest, mis tehtud sadamate, dokkide ja sõiduteede ehitistele; kahjutasud kehaliste vigastuste eest reisijaile ja laevaperele; kahjutasud laadungi või pagasi kaotuse või vigastuse eest;

5) nõuded, mis tekivad laevajuhi poolt ta seaduslikkude volituste piires väljaspool laeva kodusadamat sõlmitud lepinguist või teostatud operatsioonidest laeva alalhoidmise või reisi jätkamise asjalikkude vajaduste otstarbel, vahet tegemata, kas laevajuht on samal ajal laevaomanik või mitte ja kas nõue on tema enda või varustajate, parandajate, laenuandjate või teiste lepingusõlmijate oma.

§ 40. Hüpoteedid laevade peale järgnevad eesõigustuse korras vahenditult eelmises (39) paragrahvis nimetatud eesõigustatud nõuetele.

§ 41. Peale § 5 nimetatud päraldiste loetakse § 39 mõttes laeva ja veoraha päraldisteks:

1) laeva omanikule kuuluv kahjutasu materiaalsete vigastuste eest, mis laev kannatanud ja mis jäänud parandamata, või veoraha kaotuse eest;

2) laeva omanikule üldavarii juhul kuuluv kahjutasu, kuivõrt see käib materiaalsete vigastuste kohta, mis laev kannatanud ja mis jäänud parandamata, või veoraha kaotuse kohta;

3) laeva omanikule kuuluv tasu reisi kestel antud abi või tehtud päästetööde eest, maha arvatud laevajuhi ja laeva teenistuses olevatele teistele isikutele makstavad summad.

Reisijate sõiduraha ja käesoleva seaduse § 10 ettenähtud summad arvatakse veoraha hulka.

Laeva või veoraha päraldisteks ei loeta kahjutasusid, mis omanikule kuuluvad kindlustuselepingute põhjal, samuti ka kodumaalisi preemiaid, abi- ega toetuserahasisid.

Erandina paragrahvi 39 p. 1 eeskirjast käib laeva teenistuses olevate isikute kasuks ettenähtud eesõigus veoraha kogusumma kohta, mis saadakse kõigi ühe ning sama teenistuselepingu jooksul tehtud reiside eest.

§ 42. Ühe ning sama reisiga ühenduses olevad nõuded on eesõigustatud selles järjekorras, nagu korraldatud § 39. Nõuded, mis väljendatud ühes järjekorrapunktis, tulevad sel korral, kui summa ei ulatu nende kõigi rahuldamiseks, rahuldamisele proportsionaalselt nende suurusele.

Paragrahvis 39 punktides 3 ja 5 ettenähtud nõuetest on hiljemtekinud nõuded eesõigustatud teiste samasuguste nõuete ees.

Ühe ning sama juhuga ühenduses olevad nõuded arvatakse tekkinuks ühel ning samal ajal.

§ 43. Viimase reisi eesõigustatud nõuetele antakse eesõigus eelmiste reisidega ühenduses olevate nõuete ees.

Kõik nõuded, mis tekivad ühest mitme reisi kohta käivast lepingust, loetakse üheõiguselisteks viimase reisi nõuetega.

§ 44. Eesõigustatud nõudjatel on õigus saada osa eesõigustatud nõuete alla kuuluva vara müügisummast, esitada oma nõuded nende kogusumma suuruses, arvestamata omaniku piiratud vastutust käsitlevaid eeskirju, kuid nende nõuete rahuldamiseks vajalik summa ei tohi ületada tähendatud eeskirjade põhjal arvutatavat summat.

§ 45. Eesõigustatud nõuded on seotud laevaga, ükskõik kelle kätte laev läheb.

§ 46. Nõuete eesõigustus kustub ühe aasta möödumisel; § 39 p. 5 ettenähtud varustuse-nõuete suhtes aga on see tähtaeg kuus kuud.

Tähtajad nõuete eesõigustuse kohta, mis puudutavad tasumaksmist abi- ja päästetööde eest, arvatakse päevast, mil need tööd lõp- pesid; tähtajad nõuete eesõigustuse kohta, mis puudutavad kahjutasu kokkupõrke või mõne teise õnnetuse või kehaliste vigastuste eest, loetakse päevast, mil kahju on tekitatud; tähtajad nõuete eesõigustuse kohta laadungi või pagasi kaotuse või vigastuse eest arvatakse päevast, mil laadung või pagas välja anti, või ajast, mil nad kuulusid väljaandmisele; tähtajad nõuete eesõigustuse kohta, mis puu- dutavad parandusetoodeid, varustust ja muid juhtusid, mis nähtud ette § 39 p. 5, arvatakse nõude tekkimise päevast. Kõigil teistel juh- tudel arvatakse tähtaeg päevast, mil nõudeõigus tekkinud.

§ 47. Nõuete eesõigustust veoraha peale võib teostada kuni veoraha on maksmata või kuni veoraha on laevajuhi või laevaoma- niku agendi käes.

Eelmise lõike eeskiri nõuete eesõigustuse teostamise kohta tuleb kohaldamisele ka pä- raldiste suhtes, mis loendatud § 41 punktides 1—3.

§ 48. Eelmised eeskirjad (§§ 39—48) mak- savad ka laevade kohta, mis on kasutamisel isiku käes, kes ei ole laeva omanik, välja arvatud juhtumine, kui laev on seadusevas- tasel teel omanikult ära võetud ja kui võla- usaldaja ei ole teotsenud heas usus.

4. peatükk.

Lõpp- ja elluviimiseeskirjad.

§ 49. Käesoleva seaduse eeskirjad ei ole kohaldatavad sõjalaevadele ega niisugustele riigilaevadele, mis määratud ainult adminis- tratiivsete ülesannete täitmiseks.

§ 50. Käesoleva seaduse maksamahakka- misega kaotavad maksvuse:

1) Kaubanduse seaduse (VSK XI k. 2. j. 1903. a. väljaanne ja 1912. a. järg) §§ 122—163;

2) Kaubalaevade mõõtmise ja registree- rimise korralduse (RT 18 — 1919) §§ 1 ja 2.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu Esimees K. Einbund.

Abisekretär O. Gustavson.

Asjadevalitseja E. Maddison.

Vabariigi Valitsuse poolt 17. detsemb- ril 1930 kinnitatud

651. Kaubaveotariif nr. 66 täiendamise määrus.

Alus: Tariifinõukogu seaduse § 8 (RT 106 — 1923).

I.

Raudtee üldine kaubaveotariif nr. 66 (RT 100 — 1928) II osa alajaotus B eksportkau- pade nimekirja ja klassifiktatsioon täiendatakse kaubanimetusega „kastilauad“ ja selle juurde kuuluvate klassidega: 10 ton. saad. kohta 15 kl. ja 15 ton. saad. kohta 17 kl., veo puhul Eidaperest Tallinna sadamasse.

II.

Käesolev määrus loetakse maksvaks 1. jaa- nuarist 1931 kuni 1. jaanuarini 1932.

Riigivanem O. Strandman.

Teedeminister A. Jürman.

Riigisekretär K. Terras.

652. Sundmäärus võõrastemajade ja möbleeritud tubade sisseseadmise, korra, puhtuse ja tervishoiuliste nõuete kohta Viljandi linnas.

Vastu võetud Viljandi linnavolikogult 19. no- vembril 1930 Linnaseaduse § 108 põhjal.

§ 1. Võõrastemaju ja möbleeritud tube võib tarvitamiseks avada ainult peale vastava loa saamist linnavalitsuselt ja mitte enne kui ruumid linnavalitsuse poolt kõlvulisteks on tunnistatud. Avamisluba on nõutav ka nende võõrastemajade ja möbleeritud tubade avami- seks, mis Trahteriäri-seaduse § 6 järgi kuulu- vad trahteriäri-asutiste hulka.

§ 2. Võõrastemajadeks ja möbleeritud tu- badeks loetakse asutised (ettevõtted):

a) kui nad end avalikult niisugustena kuu- lutavad (alaline siit, avalik kuulutus);

b) kui nad lühemaks ajaks kui kuuviisi tube alaliselt välja üürivad;

c) trahteriäri-asutiste hulka kuuluvad Trahteriäri-seaduse § 6 ette nähtud asutised.

Märkus. Allpool nimetatakse võõ- rastemaju ja möbleeritud tube lühenduse otstarbel asutisteks.

§ 3. Asutiste avamisluba on isiklik ja asutise üleandmisel uuele omanikule peab see muretsema vastava loa linnavalitsuselt.

§ 4. Asutisi võib avada ainult tervishoiu- liselt korralikkudes majades, kusjuures välja- üüritavad toad (numbrid) ei tohi asetseda keldrikorral.

§ 5. Asutisel peab olema vähemalt kaks sissekäiku, kusjuures üks neist peab olema uuli pool küljes. Asutis peab olema ühenduses linna raiskveekanalisatsiooniga, kus see on olemas, ja varustatud tulekustutusaparaatidega (hüdropult või mingi muu).

Peasissekäigu kohal peab olema nähtaval kohal silt asutise nimetusega. See sissekäik peab olema pimedal ajal valgustatud.

§ 6. Asutise koridorid peavad olema tarviliselt valgustatud ja mitte kitsamad kui 1,50 meetrit. Kappide ja muu koridoris mitetarvilise mööbli ja kraami hoidmine koridorides on keelatud.

§ 7. Elamiseks väljaüritavad asutise ruumid (numbritoad) peavad vastama järgmistele nõuetele:

a) ruumid peavad olema vähemalt 2,75 meetrit kõrged, kuivad, küllaldase valgusega, korraliku küttesiseseadega ja varustatud tarviliste õhupuhaustuseabinõudega;

b) laed ja seinad peavad olema korralikult värvitud õli- või liimivärviga, seinad võivad olla ka tapetseeritud, kuid tapet peab olema puhas ja mitte rebenenud, seinad peavad olema siledad ja pragudeta;

c) põrandad peavad olema pragudeta ja kergesti puhastatavad, selleks peavad nad olema kaetud puuparketiga, linoleumiga või värvitud õlivärviga; põrandavaibad peavad olema puhtad ja terved;

d) ukсед ja aknaraamid peavad olema värvitud õlivärviga või kaetud lakiga;

e) ukсед peavad olema varustatud korralikkude lukkudega ja igäiks kahe võtmega, millest üks võti peab olema alati asutise pidaja käes;

f) iga numbritoa kohta peab olema õhuruumi vähemalt 25 kantmeetrit, aga iga elaniku kohta vähemalt 15 kantmeetrit.

§ 8. Igas numbritoas peab olema vähemalt järgmine täiesti korralik ja puhas sisustus: voodi ühes tarvilise voodipesu, laud, toole, rõivavarn, termomeeter, elektrikella kontakt teenija kutsumiseks, joogiriist puhasveega, pesemisriist ühes puhas- ja mustaveenõuga, käterätik, ööpott, süljekauss veega. Süljekausi vett peab uuendatama vähemalt kord päevas.

Märkus. Linnaosades, kus puudub linna veevärgi vesi, peab joogivesi olema keedetud.

§ 9. Väljaüritud elutubade (numbrite) soojus peab olema vähemalt $+15^{\circ}\text{C}$.

§ 10. Asutises peab olema iga numbritoa jaoks igal ajal vähemalt üks vahetus pesu tagavaraks. Voodi- ja muu pesu tagavara tuleb hoida erikapis.

Igale numbritoa tarvitajale tuleb välja anda puhas voodipesu ja käterätik.

§ 11. Igas numbritoas peab olema nähtaval kohal selgelt ja korralikult kirjutatud või trükitud tarvitajatelt võetava tasu hinnakiri, kusjuures numbri üür peab sisaldama kogu tasu ruumide koristamise, valgustamise ja voodipesu ja vee eest.

§ 12. Üldiseks tarvitamiseks olevad vannitoad peavad olema puhtad ja korras. Pesupesemine ja -kuivatamine nendes on keelatud. Vannid peavad olema metallist ja emailitud. Neid tuleb peale tarvitamist igakord puhastada ja desinfitseerida.

§ 13. Asutise köök ja köögi sisseseade peavad vastama järgmistele nõuetele:

a) köögi kõrgus peab olema vähemalt 2,75 meetrit ja põrandapind vähemalt 20 ruutmeetrit, kusjuures iga köögis töötava isiku kohta peab olema õhuruumi vähemalt 15 kantmeetrit;

b) köök peab olema eraldatud koridori või läbikäidava toaga asutise ruumidest, nii et köögilõhn sinna ei tungiks;

c) köögi seinad ja lagi peavad olema siledad, pragudeta ja valgeks värvitud, kusjuures seinad vähemalt kuni 1,5 meetri kõrguseni peavad olema kaetud glasuurkividega või värvitud õlivärviga; köögi põrand peab olema parkettkividest, tsemendist või muust valatud kõvast segust;

d) köök peab olema varustatud küllaldase valgusega, õhupuhaustuse-, aurukõrvaldamise- ja solgivee kõrvaldamise sisseseadega ja jooksva veega käepesemisnõuga (veekraaniga);

e) pliit peab olema glasuurkividest või metallist ja pragudeta;

f) köögi sisustus, nagu: lauad, toolid, pingid, kapid, riulid j.n.e. peavad olema värvitud heleda õlivärviga;

g) keedu- ja sööginõud peavad olema korralikud, seestpoolt võõbatud või valmistatud tervisele kahjuta metallist, samuti peavad olema valmistatud tervisele kahjuta metallist ka kõik muud köögis tarvitatavad nõud ja muud tarbeasjad, nagu panged, toobrid j.n.e.;

h) söögijätiste ja solgi hoidmine köögis ja sööginõude pesemisruumis, kus see on olemas, on keelatud;

i) kööki ei tohi tarvitada magamisruumiks ja seal ei tohi hoida magamisasemeid, rõivaid ega mingit muud kraami peale köögis tarvilise sisseseade ja tarbeainete.

§ 14. Toiduainete hoiuruumid peavad olema korraliku õhuvahetuse-sisseseadega ja vastama kõigile tervishoiunõuetele. Need ruumid ei tohi olla ühenduses külastajate ruumidega ega kokku puutuda väljakäigukohaga.

Toiduained peavad olema täiesti tarvitamis-kõlvulised ja puhtad.

§ 15. Laua- ja kööginõud peavad olema alati täiesti puhtad ja korras. Nende hoidmiseks peavad olema erikapid. Katkiste ja tunduvalt kriimustatud nõude tarvitamine külastajate jaoks on keelatud.

§ 16. Asutise juures peavad olema korralikud väljakäigukohad, eraldi meestele ja naistele, ja meestele pissuaar. Väljakäigukohad peavad olema ustega, mida võib sulgeda seestpoolt, kusjuures sissekäik neisse peab olema seestmistest soojadest ruumidest, kuid mitte läbi köögi ega toiduainete hoiuruumi. Väljakäigukohas peab olema käepesemisenõu puhta jooksva veega (veekraaniga), seebiga ja puhta käterätikuga ja küllaldaselt hulgal puhast paberit. Väljakäigukohad ei tohi haiseda.

Väljakäigukohtade ja pissuaari ruumi seinad, lagi, põrand, aknad, ukSED ja muu sisustus peavad vastama § 7 tähendatud teiste ruumide kohta maksvatele nõuetele, kuid põrand peab olema materjalist, millesse ei imbu niiskust. Väljakäigukohad peavad kandma väljaspool nähtaval kohal vastavat pealkirja.

§ 17. Asutises, kus vähemalt 15 numbri-tuba, peab olema ametis uksehoidja.

§ 18. Teenijate elukorterid peavad olema akende kaudu tarviliselt valgustatud ja liimi-või õlivärviga värvitud või tapetseeritud. Teenijate elukorterid ei tohi olla otseses ühenduses võõrastele üürivate ruumidega. Iga teenija kohta peab tulema vähemalt 15 kantmeetrit õhuruumi.

§ 19. Keelatud on pidada asutise teenistuses isikuid, kes põevad nakkushaigusi. Isikud, kes asutises teenivad, peavad enne asutisse tegevusseastumist ja peale seda vähemalt kord kuus end arsti poolt järele vaadata laskma, kusjuures järelevaatuse tagajärjed kantakse sellekohasesse raamatusse, mida linnavalitsuse tervishoiu-osakonna arstidel on õigus igal ajal kontrollida.

Kõik asutises tegevuses olevad isikud, olgu see asutise pidaja, selle asemik või teenija, kes nakkushaigusse jäänud, peab asutisest viivitamata kõrvaldatama, kusjuures asutise pidaja või tema asemik igast säärasest juhtumusest peab viivitamata teatama linnavalitsuse tervishoiu-osakonnale vastavateks korraldisteks.

Märkus. Tervisliku seisukorra raamat peab sisaldama järgmisi andmeid: 1) järelekorra nr., 2) järelevaatuse aeg (aasta, kuupäev), 3) isiku ees- ja perekonnanimi, 4) vanadus, 5) arsti märkused tervisliku seisukorra üle, 6) arsti allkiri.

§ 20. Linnavalitsuse tervishoiu-osakonna arstidel on õigus asutise pidaja, tema asemiku ja teenijate arstlikku järelevaatust nakkushaiguste suhtes igal ajal ette võtta. Ka on linnavalitsuse tervishoiu-osakonna ja politsei ametnikud õigustatud üle vaatama asutise ruume, asutise pidaja, tema asemiku ja teenijate kortereid, kui need asetsevad asutisega ühes ning samas majas või ühel ja samal hoovil.

§ 21. Asutise pidaja või tema asemik ja teenijad peavad olema asutises tegevuses olles alati korralikult ja puhtalt rõivastatud ja peavad olema kained, külastajaid viisakalt kohtlema ja kõik abinõud puhtuse ja korra säilitamiseks tarvitusele võtma, tarviduse korral politseid korra säilitamiseks appi kutsudes. Kokad ja teenijad köögis peavad olema samuti puhtalt rõivastatud ja kandma töö juures varukatega valget põlde või mantlit ja valget mütsi (rätti).

§ 22. Asutises teenivad naisterahvad ei tohi olla alla 20 aasta vanad.

§ 23. Asutise vaipade, tekkide ja mööbli puhastamine peab sündima viisil, mis takistab tolmu tungimist asutise eluruumidesse ega tülita elanikke.

§ 24. Asutises ei tohi olla lutikaid, prussakaid, samuti tuleb hävitada muid putukaid, rotte ja hiiri.

§ 25. Asutise ruumide väljauürimine prostitutsiooni otstarbel on keelatud.

§ 26. Asutise peasissekäigu eeskojas peab olema üles seatud tahvel kõigi asutise numbri-tubade elanikkude nimedega.

§ 27. Asutise pidaja või tema asemik on kohustatud käesoleva sundmääruse asutise ruumides nähtavale ja kättesaadavale kohale üles panema.

§ 28. Enne käesoleva määruse maksma hakkamist töötavatel asutistel, mille ruumid ja sisseseaded ei vasta selle määruse nõuetele, on õigus linnavalitsuse sellekohasel loal edasi töötada.

§ 29. Asutise sisemise korra ja käesoleva määruse täitmise eest on vastutav asutise pidaja või tema asemik.

§ 30. Käesoleva sundmääruse rikkumises süüdlased isikud langevad karistuse alla R. n. s. § 29 põhjal.

§ 31. Käesolev sundmäärus hakkab maksma kaks nädalat pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Linnapea A. Maramaa.

Sekretär R. Schmidt.